

Yerevan, Republic of Armenia
2 Arshakuniats, 15 floor
tel. 568 968, 586 529 fax 528 752
news@aravot.am
www.aravot.am

Aravot Daily

օրաթերթ
հրատարակվում է 1994 թ.
գինը՝ 150 դրամ

10/4106/ 21 հունվարի 2012 շաբաթ

ISSN 1829-2224

1 1 2 5 5

Լուծելի եւ անլուծելի հարցեր

Աշխարհում խնդիրների մի մասը սկզբունքորեն լուծելի է, իսկ մյուսը՝ անլուծելի: Օրինակ՝ հավերժական շարժիչ հնարավոր չէ հայտնագործել: Եթե հնարավոր լիներ, մարդիկ իրար այդքան չէին կոտորի գազի եւ ցավի համար: Կամ՝ անհնար է, որ աշխարհում որեւէ մարդիկ կամ ցեղեր կարողանան իրենց համար լուծելի խնդիրները լուծել: Բայց արդար ընտրությունները սկզբունքորեն լուծելի խնդիր են: Ի վերջո, գուցե 20 կամ 50 տարի հետո Հայաստանում եւ մնացած երկրներում մարդիկ (ոչ թե քաղաքական գործիչները, այլ շարքային քաղաքացիները) կհասկանան, թե ինչի համար է դա այդքան կարեւոր, եւ այդ դեպքում այստեղ 17 տարի տեւող եւ իրենց կրկնությամբ փոքր-ինչ ձանձրացրած խոսակցությունները վերջապես կդադարեն: Իսկ քանի դեռ մարդիկ իրենց օրվա հացի եւ լեզուի միջոցով կառուցեն ըմբռնում, այդ խնդիրն անլուծելի է:

Երկու մասնաբաժնի միջոցով անլուծելի է ճանապարհների կարգուկանոն հաստատելու խնդիրը, քանի դեռ վարորդներն ու հետևորդները չեն գիտակցել, որ դա հենց իրենց է ահարածեշտ: Տեսախցիկները ճանապարհների տեղադրվում են, մասնավորապես, այն նպատակով, որ խախտումները քիչ լինեն: Բայց ինչո՞ւ վարվել, եթե մեր քաղաքացիների մեծամասնությունը ցանկանում է հենց խախտել կանոնները եւ դրա մեջ տեսնում է ինքնահաստատվելու միջոց: Եվ հիմա ելքեր են որոնում, թե ինչո՞ւ խուսափել տեսախցիկների ամենագոր աչքից: Ինչ-որ մի ոչ շատ խելացի մարդ տարածել է՝ իբր մագի լաբ փշելով մեքենայի համարաճիշտների վրա՝ հնարավոր է դրանք տեսախցիկի համար անտեսանելի դարձնել: Արդյունքում խանութներում մագի լաբը դեֆիցիտ է դառնում:

Բայց լուծելի եւ անլուծելի խնդիրների այս փոքրիկ տեսությունն ավարտենք լավատեսական օրինակով: Դավիթաշենի եւ Ձուլուցու սահմանագծին մի մեծ փոս կա, որը մեքենայով շրջանցել անհնարին է, եւ որը մի անսից ավելի է՝ չի լցվում եւ դառնում է բազմաթիվ վթարների պատճառ: Ոչ գյուղիցն է, ոչ քաղաքիցն՝ չեզոք գոտի է: Ի դեպ, մի քանի տասնյակ մետր հեռավորության վրա գտնվում է արտակարգ իրավիճակների մարտնչությունը. հավանաբար, այդ գերատեսչության երիտասարդ աշխատակիցները այդ փոսը դիտարկելով՝ տրակտիկ գիտելիքներ են ստանում արտակարգ դատարանների վերաբերյալ: Մի քանի մետրից էլ խաղատներն են սկսվում, բայց դրանց տերերին էլ այդ փոսը, հավանաբար, չի հուզում. բառացի իմաստով փոսն ընկած խաղատները ավելի մեծ հավանականությամբ կընկնեն իրենց կրթի «փոսը»՝ փոխաբերական իմաստով: Բայց այս (նկատի ունեն՝ ֆիզիկական) փոսի խնդիրն անհույս չէ. շուտով խորհրդարանական ընտրություններ են սղասվում, եւ մեզ՝ ժողովրդիս մոտ կանգնած մեծամասնական թեկնածուն այդ փոսը կծածկի եւ կողքն էլ կնկարվի: Այնուամենայնիվ հիմնվենք համբերությամբ մինչեւ մարտ-ամրիկ:

ԱՐԱՍ ԱԲՐԱՅԱՅԱՆ

Քանդվում է «Լինսի» հիմնադրամի կառուցած ճանապարհը

2001-2003 թվականներին «Լինսի» հիմնադրամի միջոցներով կառուցվեց Տավուշի մարզի մի հատվածում սահմանագծին շրջանցող Ոսկեղար-Կիրանց 11 կմ երկաթուղային ճանապարհը: Գնառատարի կառուցել է «Պորոմնիկ» ՍՊԸ-ն: Ընդարարության համար, մեր տվյալով, ծախսվել է մոտ 7 միլիոն դոլար: Ներկայումս այս ճանապարհում՝ շուրջ 20 տեղ, ասֆալտի ծածկույթը քանդվել է կամ փոս է ընկել, ճանապարհը դարձել է անբարեկարգ: Պատճառը, ըստ մասնագետների, ամենայն հավանականությամբ, ասֆալտի ծածկույթի անուր չլինելն է կամ հիմքի թույլ լինելը, մեծ հաշվով՝ անորակ աշխատանքը: Այրումի մատույցներում անցած տարվա սողանքից հետո Հայաստան բեռնորոշ խոշոր բեռնատարները երթեկան են Բագրատաշեն-Լոյենբերյան-Իջևան ճանապարհով: Այս ճանապարհի մաս կազմող Ոսկեղար-Կիրանց հատվածի ասֆալտի բարակ շերտը չի դիմանում ծանրաբարձ մեքենաների ճնշմանը: Սույն ճանապարհի շահագործումն իրականացնող Լոյենբերյանի «Լեոն Երկրորդ» ՍՊԸ տնօրինությունը ճանապարհին ստեղծված մտահոգիչ վիճակի վերաբերյալ ցամաք է ուղարկել տրանսպորտի եւ կառուցման նախարարությանը:

ՈՍԿԱՆ ԱԲՐԱՅԱՆ

ՍՈՒՐՉԱՆԴԱԿ

«Տառադանքս փորձ ունի»

«Ոչինչ բացառել չի կարելի, բայց ես քիչ հավանական եմ համարում: Տառադանքս փորձ ունի»,- այսպես արձագանքեց ԴԺԿ-ական Գրիգոր Հարությունյանը «Առավոտի» հարցին՝ հնարավոր է «ժառանգություն»-ՀՀԴ-ՀԱԿ նախընտրական դաշինք ստեղծվի, քանի որ երեք ուժերն էլ այսօր համախմբվել են 100 տոկոսանոց համամասնական ընտրություններ անցկացնելու գաղափարի շուրջ: Գ. Հարությունյանը նաեւ հավելեց. «Հաշվի առնելով դաշնակցական գործիչների՝ ժամանակին ՀԱԿ-ի հասցեին արած հայտարարությունները՝ դա իրատեսակ է չեն համարում»:

Կարդացեք էջ 2:

ՀՀԴ-ն որեւէ թեկնածուի չի դաշտադրում

Հակառակ տարածված տեղեկությունների, թե՛ Հրազդանի քաղաքապետի ընտրություններում ՀՀԴ-ն դաշտադրելու է Սասուն Միջայեյանի թեկնածությունը, այդ կուսակցությունից հայտարարեցին, թե նման որոշում իրենք չեն կայացրել: «ՀՀԴ-ն ոչ թե հերքել է Սասուն Միջայեյանին դաշտադրելու փաստը, այլ հայտարարել, որ որեւէ թեկնածուի չեն դաշտադրում, եւ իրենց շարքերն ազատ են ընտրության հարցում: ԲՀԿ-ն էլ հայտարարել է, որ ամեն ինչ անելու է ազատ ու արդար ընտրություններ անցկացնելու համար եւ որեւէ թեկնածուի չի դաշտադրում: Իսկ սա, իմ սուբյեկտիվ կարծիքով, արդեն իսկ նշանակում է, որ ճշգրտ մեծամասնությունը, այդ թվում՝ ՀՀԴ-ականների եւ ԲՀԿ-ականների, Սասուն Միջայեյանին են դաշտադրելու: Ուզում եմ կրկնել, որ սա անձերի խնդիր չէ, այլ ավելի շատ քաղաքի սոցիալական, առօրյա խնդիրն առնչվող հարց է»,- երեկ «Առավոտի» հետ զրույցում ասաց Սասուն Միջայեյանի նախընտրական շտաբում քարոզչության եւ լրատվության դատասխանատու Մեսրոպ Մեսրոպյանը:

Կարդացեք էջ 3:

Դավիթ Հարությունյանը շատ դիտորդների կողմնակից է

ԵԱԿԿ երեսնյան գրասենյակի ներկայացուցիչները հայտարարել են, թե չեն կարող կատարել ՀԱԿ-ի դաշինքը՝ առաջիկա ընտրություններին հետեւելու համար 2000 միջազգային դիտորդ ուղարկել Հայաստան: Ըստ «Ա1+»-ի, ի տարբերություն իշխանության մյուս ներկայացուցիչների՝ դարձեւ Հարությունյանը գտնում է՝ որքան շատ լինեն միջազգային դիտորդները, այնքան լավ: Նա նաեւ համամիտ է, որ ընտրախախտումներից ու կեղծիքներից խուսափելու հարցում գլխավոր դերակատարությունը ժողովրդին է:

ԲԱՐԻ ԼՈՒՅՍ

Քննարկում

Երկուշաբթի, ժամը 12-ին, Peoplemeter մամուլի ակումբի հյուրն է ՈԱՀԿԿ փորձագետ Էդգար Վարդանյանը:

Եղանակ

Երեւան - 4 + 1,
Ծիրակ - 14 - 1,
Կոտայք - 12 0,
Գեղարքունիք - 14 0,
Լոռի - 8 + 2,
Տավուշ - 7 + 7,
Արագածոտն լեռներ - 12 - 2, Արագածոտն Գեղարքունիք - 6 + 4, Արարատ - 6 + 4,
Արմավիր - 6 + 4,
Վայոց Ձոր լեռներ - 12 + 2, Վայոց Ձոր Գեղարքունիք - 5 + 7,
Սյունիքի հովիտներ - 5 + 8, Սյունիքի Գեղարքունիք - 7 + 2,
Արցախ - 3 + 7

Ռ՞Վ է «փորում» վարչապետի տակը

Երեկ վերջին շրջանում հանրությամբ քավականացրել ենք հայտնի երբեմնի երիտասարդ հանրապետական Անդրանիկ Լիկորոսյանին...

ԴԱՅԿ-Ը հաստատեց փաստաբանի գույքի վրա արգելանք դնելը

Երեկվա «ՀԱԿ-ում քաղաքացիական շնչով վարել» հրապարակումից հետո ԴԱՅԿ լրատվական ծառայությունից...

Շնորհավորում ենք

Հունվարի 20-ին լույս աշխարհի եկավ Հովհաննես Շահինյանի եւ մեր գործընկերուհի՝ «168 ժամ» թերթի գլխավոր խմբագիր Աստղիկ Աբրահամյանի առաջնեկը՝ Արամ Շահինյանը:

Հայաստանյան ընդդիմադիր թաղաքական դաշտի երեք հիմնական դերակատար ուժերի՝ Դաշնակցության, «Ժառանգության» եւ Հայ ազգային կոնգրեսի միջև համաձայնություն է մտավորվել մինչեւ առաջիկա խորհրդարանական ընտրությունները...

Պետդեմոն ՀՀԴ-ին լավ են ճանաչում

«Առավոտի» երեկվա համարում տեղեկատվություն էինք հրատարակել, համաձայն որի՝ Սիացյալ Լահանցների Պետդեմոնի անունի ներկայացուցիչները բավական սոսկազուրկ են ունեցել ԱՄՆ-ի ՀՀԴ Հայ Դատի համաձայնիչի ներկայացուցիչներին հետ: Ինչդեռ հաղորդում է մեր աղբյուրը, ամերիկացիները դաշնակցականներից բաց տեքստով հասկացրել են, որ իրենց համար անընդունելի է ՀՀԴ հայաստանյան կառույցի գործունեությունը: Ամերիկացիները լուրջ կասկածներ ունեն, որ ՀՀԴ-ականների վերնախավի մի մասը ցանկանում է Քոչարյանի՝ հրատարակային թաղաքականության վերադարձ, ինչը նրանց համար դեմոկրատիայի անցանկալի ընթացք է: Լրանք սղառնացել են Հայ Դատի համաձայնիչի ներկայացուցիչներին, որ եթե ՀՀԴ-ն շարունակի թռչադառնաժողովուրդային քաղաքականություն, ապա իրենք այլևս աչք չեն փակի իրենց հայտնի «շատ փաստերի վրա»:

ՀԱԿ-ում ղառապատ են հրաժարվել «հոգեբանական էքսպերտներից»

Հանուն ազատ եւ արդար ընտրությունների՝ ՀԱԿ-ի, «Ժառանգության» եւ ՀՀԴ-ի միջև առկա կոնսենսուսն առայժմ չի սղառնում Ընտրությունների դաշինք դառնալ:

Ձուրաբյանը հիշեցնում է, որ 100 տոկոսանոց համաձայնական ընտրակարգին անցնելու առաջարկը դեռ 2010 թվականին է ՀԱԿ-ը ներկայացրել ես-ին: «Այն ժամանակ թաղաքացիները կային, եւ մենք չե-ինք կարող իշխանության հետ որեւէ հարցում բանակցել: Երբ թաղաքացիները ազատվեցին, մենք երկխոսության մեջ մտանք եւ այս ցույց առաջարկները դրել ենք երկխոսության սեղանին: Բայց երկխոսության ընթացքը ցույց տվեց, որ իշխանություններն անգամ որեւէ ակնարկ չարեցին, թե ուրախանում են երկխոսության, ուստի երկխոսությունը տաղավայր է: Հիմա մնում է միակ ձեւը՝ համախմբվել իշխանություններին ճշգրտելու ցուցանակով: Դա այն է, ինչը մենք անում ենք: Սա դեմոկրատական Ֆաստրոլ բոնադեմոկրատիայի մասին է, որը մտադրվում է աղանջնաձուլի: Բոլոր հասարակական, քաղաքական ուժերը մտադրվում են համախմբվել այդ գաղափարի շուրջ եւ այն դարձնեն համաձուլվողական գործընթաց՝ հանուն արդար եւ օրինական ընտրությունների»:

բեր մարդիկ հոգեբանական խնդիրներ ունենալ: Բնականաբար, եթե ցանկանանք, կարող ենք փոխադարձ մեղադրանքների փոխանակման մի հորդառատ տրոցես կազմակերպել, բայց, կարծում են, դրա իմաստը չկա: Այսօր մենք մտադրվում ենք մտածել միայն մեկ նույնատիպի մասին՝ ստեղծելով Հայաստանում ընտրակալ, լեգիտիմ իշխանություն: Հանուն դրա կարելի է հրաժարվել այդ հոգեբանական էքսպերտներից»:

«Քաղաքական գործիչը շիժմոքացնելու դեմ ղալթարող է»

Դերասան Սերգեյ Դանիլյանի՝ արվեստագետների թաղաքականացվելու մասին հայտարարությանը, թե՛ «Քաղաքական գործիչը ղուզարանի թղթի ցման բան է, օգտագործեցին՝ գնաց», երևի aravot.am-ի հետ գրույցում ՀՀԿ խմբակցության նախագահ Գալուստ Սահակյանը հակադարձեց: «Առավորականության բարեկրթության դաշտն է խտորված, սովորաբար մտավորականի հզորությունը այն է, որ կարողանում է ճանաչարհի հարթել ու հասարակությանը այն ճանաչարհով տանել, որ մտածողությունը ոչ թե աղտ արտադրի, այլ միտք, որ հասարակությունը ավելի հզորանա ու առաջ գնա»:

Փետրվարի 12-ին Հրազդանում տեղի են ունենալու քաղաքապետի ընտրություններ: Այդ ընտրություններին մասնակցելու համար առաջադրվել են արդեն գրանցվել են երեք թեկնածուներ՝ գործող հանրապետական քաղաքապետ Արամ Դանիելյանը, ընդդիմադիր գործիչ ու նախկին քաղաքապետ Արմեն Կարամյանը, «Սասուն» շրջանային հրամանատար, ԱԺ նախկին տնօրեն Գրիգոր Մարտիրոսյանը:

«Առավոտը» երեկ գրուցեց Սասուն Միջալեյանի գինակից, Երա Մարտիրոսյանի շտաբի քարոզչության և լրատվության դասախառնատու Մեսրոպ Մեսրոպյանի հետ:

- Հաջորդ շաբաթ ժառանգապես կանխարժեքի քաղաքապետի ընտրությունների քարոզարշավը: Ինչպե՞ս եք գնահատում նախընտրական Հրազդանի մրցույթը:

- Մեզ մոտ արդեն նախընտրական մրցույթը է՛ թեև քարոզարշավը ժառանգապես հունվարի 25-ին է սկսվում: Թեկնածուները արդեն գրանցված են, և մենք թեև ակտիվ ենք բուն նախընտրական շրջան: Օրեր անց քարոզարշավը կսկսվի, ու մենք դասախոսություններ ենք ներմուծում, գրագետ քարոզարշավ տանել մեր հնարավորությունների սահմաններում, և լիափութ ենք, որ քաղաքապետի նորմալ ընտրությունները լիարժեք և անցկացնենք:

- Կարծում ե՞ք՝ հնարավոր է նորմալ ընտրություններ անցկացնել, երբ թեկնածուները արդեն հասցրել են միմյանց հասցեյին կծու խոսքեր շտապել, երբ տեղեկություններ են հայտնվում իշխանությունների կողմից այսօր արդեն վարչակազմի լծակների գործարկման մասին, ու Կոտայքի մարզի մեջ են գործող քաղաքապետը հայտարարել են մեծ հաշվով կամ «իմտերվալով» հաղթանակ տանելու մասին:

- Այն, ինչ մեր մատնանշած անմիջապես հայտարարել են՝ իրենց խնդիրն է: Իհարկե, ճիշտ կլինի,

Հրազդանում Սասունի առավելությունը մեծ է լինելու

Ասում է Երա Մարտիրոսյանի շտաբի քարոզչության Մեսրոպ Մեսրոպյանը

որ Երանը ավելի համեստ լինելու և ամեն ինչ անելու օրենքով նախատեսված շրջանակներում: Բայց ես հավատում եմ, որ, այդուհանդերձ, հնարավոր է նորմալ ընտրություններ անցկացնել: Իմ համոզմունքը հիմնված է նախորդ ընտրությունների դառը փորձի վրա, որը բոլորիս արագացրեց, որ այսօր հնարավոր չէ լիարժեք ընտրություններ անցկացնել, որ դա մեզ տանում է քարոզարտ ճանապարհով: Կարծում եմ, առաջին հերթին երկրի նախագահից սկսած՝ մինչև բոլոր մյուս ժառանգները լիարժեք է շահագրգիռ լինելու Հրազդանում նորմալ ընտրություններ անցկացնելու հարցում, որովհետև դա առաջին համարյա անհերքելի ընտրություններն են: Երանը լիարժեք է կարողանալ գոնե կոսմետիկ իմաստով արագացնել, որ կամք ունենա տրամադրված են նորմալ ընտրությունների ճանա-

դարիով իշխանություն մեծավորել և իրենց իշխանությունը լեգիտիմացնել ու մեր լիարժեք ղեկավարներին ուժեղացնել:

- Այնուամենայնիվ, խոսվում է վարչակազմի լծակների գործարկման, հրազդանիցների վրա ճշմունքների, սոցալոգիկների մասին: Լնան փաստեր կա՞ն:

- Գիտե՞ք, Հրազդանը համեմատաբար փոքր քաղաք է, և այստեղ բոլորն իրար ճանաչում են: Ամեն օր տարբեր տիպի տեղեկություններ ենք լսում, թե որ հիմնարկի ղեկավարը ինչպե՞ս է փորձում ազդել իր ենթակայների վրա, կամ որ դոկտորն ու մանկապարտեզում ինչ միջոցառումներ են իրականացնում: Այո, իշխանությունները ընդհանուր առմամբ փորձում են իրենց մեղքի տակ եղած վարչակազմի լծակները կենտրոնացնել և ներառել ընտրությունների արդյունքի վրա, բայց քանի որ վստահ եմ՝ բարեբախտաբար, թե դժբախտաբար,

գործող քաղաքապետն անցած տարիներին այնքան վատ է աշխատել, որ հրազդանիցների շրջանում Երանից մեծ հիասթափություն կա, կարծում եմ՝ որքան էլ փորձ արվի այդ վարչակազմի լծակները գործի դնել կամ ընտրակազմադրվել ու սե տեխնոլոգիաներով ինչ-որ բանի հասնել՝ չի ստացվի: Չեմ ուզում ժամանակից առաջ ընկնել, բայց մարդկանց հետ շփումների արդյունքում ներքին համոզմունք ունեմ, որ անդամայն հաղթելու ենք, նույնիսկ եթե ընտրակազմադրվելու և սե տեխնոլոգիաներ կիրառվեն:

- Դուք հույս ունե՞ք, որ իշխանությունները կգիտակցեն, թե հանուն երկրի արագալի այլևս ընտրություններ կեղծել չի կարելի, կամ որ առաջիկա ԱԺ ընտրություններից առաջ դա չեն անի: Բայց տեղեկություններ կան, թե իշխանությունները կատարյալ ազատություն են տվել Կոտայքի մարզիցների և Հրազդանի քաղաքապետին՝ ամեն գնով արահովել ՀՀ-ական թեկնածուի հարթակը, ինչը արահովելը մասնավորապես մարզապետի համար ստուգաբանի մեջ է լինելու և կանխորոշելու է մարզապետի ժառանգում Երա Մարտիրոսյանի հարցը:

- Եթե մարզապետը ՀՀ-յան քարոզչություն է, այդ թեմի ղեկավարն է մարզում, արդյալ տրամաբանությունից ելնելով՝ բնական է, որ նա ամեն ինչ տեսնի և իրադրվի իրենց ժառանգման թեկնածուն անցնի: Բայց եթե ավելի զուրկ նայենք երկրում առկա խնդիրներին ու այն մարտահրավերներին, որոնք ծառայել են մեր լիարժեք և ժողովրդի առաջ, թե՛ մարզապետը, թե՛ ավելի բարձր մե-

տակալ ժառանգությունը լիարժեք է քաղաքապետի և իրենց վերադարձումը: Ուղղված նորարարություններից և թողնեն, որ տեղերում նորմալ ընտրություններ լինեն: Այս ընտրադաշտի, վաղն էլ ԱԺ ընտրությունների մեջ մենք մտել ու մտնելու ենք ոչ թե ընդդեմ որե՛ս մեկի, այլ հանուն երկրի: Չեմ կարծում, թե իրավիճակն այնպիսին է, որ իշխանության մեջ բացառապես վատ մարդիկ են աշխատում, կամ ընդդիմության մեջ՝ բացառապես լավ մարդիկ: Ենչու հասկացե՞ք ինձ, ուզում եմ իրատես լինել: Վերջին հաշվով այսօրվա մեր նախագահն էլ, այլ ժառանգյալներ էլ դառնալու են, ու մի օր լիարժեք է իրենց իրենց հաշիվ տան:

- Դուք համոզված ե՞ք, որ հրազդանիցները առաջիկա ընտրություններում ընտրակազմադրվել են քվեարկելու, կամ որ այդպիսի ընտրողների թիվը մեծ չի լինելու:

- Անցած ընտրությունների փորձը մարտից հանրապետության մասշտաբով ցույց տվեց, որ բոլոր տեղերում էլ ընտրակազմադրվել քվեարկող ընտրազանգված կա: Բայց այսօր Հրազդանում իրավիճակը լիվ է այլ է, և դարձյալ անցած տարիների փորձը ընտրակազմադրվել քվեարկածներին էլ շատ բան արագացրեց: Ես վստահ եմ, որ այսօր հրազդանիցների մոտեցումը ընտրություններին այլ է լինելու՝ ժառանգավորված նաև գործող քաղաքապետի հիմնական մրցակից Սասուն Միջալեյանի անձով: Սասունը իր արդյունքով կանգնի և արագացնել, որ իր ասածն ու գործը երբեք իրարից չեն տարբերվել, ու Հրազդանում նա հարգված է ընդունված գործիչ է:

- Սասուն Միջալեյանի մրցակից գործող քաղաքապետը հայտարարել է, թե մեծ ինտերվալով են հաղթելու, մեր թեկնածուի շահերը ինչպե՞ս եք գնահատում:

- Կարծում եմ՝ մեր առավելությունը մեծ է լինելու՝ հազար է ավելի քվեի տարբերությամբ:

Հարցազրույց վարեց ՆԱԻԲ ՍԱՍԻԿՆՅԱՆԸ

ՄԵԿ ԼՈՒՐ

Պրեսկոտի լուսավորված զվարճացրել է Նաիրա Զոհրաբյանին

«Ես այս օրերին ընթերցեցի իմ ընկերների շատ ոգեգրված մեկնաբանությունները, որ Եստի-Կ-ն դեմ է համաձայնական ընտրակարգին: Ինձ զվարճացրեց այս տեսակետը»,- «ժառանգության» և Դաշնակցության կազմակերպած համաժողովում երեկ հայտարարեց ԲՀԿ տնօրեն Լուսինե Նաիրա Զոհրաբյանը:

Տիկին Զոհրաբյանին զվարճացրել է նաև Եստի-Կ-ի համազգեկոցողի մասին: «Մեծքը կամ չգիտեմ ինչը սեղանին խփելը»: Ես հայտարարեց, որ դասախոսականություն ունեցող ցանկացած գործիչ, քաղաքական ու շրջանակ է թույլ տա, որ գան և մեզ թելադրեն, թե մեր քաղաքական դաշտը, հասարակությունը ինչ ընտրակարգով անցկացնի իր ընտրությունները: Երբ կարծիքով ելրոդաքի չինվիդիկների դերն այս անգամ հետևյալն է՝ «Ինչը չեզոք դիրքորդ»: Մոտ օրերս Նաիրա Զոհրաբյանը մեկնելու է Բրյուսել և Ստրասբուրգ, որտեղ ինչպե՞ս է իր լուսինը:

Հիշեցնենք, որ հունվարի 16-ին Եստի-Կ-ի հայաստանյան տնօրենարանի հետ հանդիման ժամանակ Եստի-Կ-ի հայաստանյան համազգեկոցող Զոհրա Զոհրաբյանը, ըստ մեր տնօրենարանի անդամ, ՀՀԿ ԳՄ Երկայացուցիչ Արմեն Ռուստամյանի, զայրացել է մեծքը սեղանին է խփել, երբ դասախոսականությունը փորձել է կարեւորել ԱԺ ընտրությունները 100 տոկոսանոց համաձայնական ընտրակարգով անցկացնելու անհրաժեշտությունը:

Ն. ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ

Եթե իշխանությունը բարի կամք դրսևորի, և բոլորը նույն կետից վազեն

ՀՀԿ Հայաստանի Գերագույն մարմնի ներկայացուցիչ Արմեն Ռուստամյանից «ժառանգության» և Դաշնակցության կազմակերպած համաժողովում երեկ aravot.am-ը հետաքրքրվեց՝ ժամանակակից առումով իրատեսակա՞ն է ՀՀԿ-ն «ժառանգության» համատեղ օրինագիծը 100 տոկոսանոց համաձայնական ընտրակարգ սահմանելու մասին, առավել ևս, որ իշխանության տարբեր ներկայացուցիչներ, այդ թվում՝ ԱԺ նախագահն ու փոխնախագահը հայտարարել են, թե ժամկետների մեջ չեն տեղավորվի, նաև քաղաքական որոշում ունեն լուսինը: 41 մեծամասնական-90 համաձայնական հարաբերակցությունը:

Արմեն Ռուստամյանը նկատեց. «Ողջ հարցը հենց դրան է գնում: Իրենց ցանկությունը եթե լինի, շատ արագ ընթացակարգեր կան, որոնք ժամանակին կիրառվել են բազմաթիվ այլ դեմքերում: Թվերը, որ իրենք ներկայացնում են, առավելագույն ժամկետներն են, որ սահմանված են, բայց

մենք բազմիցս շրջանցել ենք այս ժամկետները: Մեր հաշվարկով՝ բարի կամքի դրսևորման դեպքում արդեն մարտին օրենսդրական ողջ գործընթացը կարող է ավարտվել հասցված լինել, և հարցը ամբողջությամբ մտնի գործարկման փուլ»:

Արմեն Ռուստամյանին հարցրին՝ ըստ իրեն, ինչո՞ւ իշխա-

նությունը չի ցանկանում ընդհատաբար գնալ ընդդիմության առաջարկներին, այն դարձաբանել, երբ իշխանության տարբեր ներկայացուցիչներ խոսում են արդար ընտրությունների մասին: «Պարզ բան է, մարդիկ վերադարձան խնդիր ունեն ու չեն ուզում իրենց մեկնարկային առավելությունը կորցնել: Որե՛տ մեկը

չի կարողանում հակափաստարկ բերել այն փաստին, որ մինչև հիմա այս ընտրակարգով ընտրությունները 99 տոկոս արդարավել են իշխանության վերադարձությունը: Դա ժողովրդավարություն է: Ժողովրդավարական գործընթացում որե՛տ քաղաքական ուժ 99 տոկոսով հաղթանակ տանել չի կարող: Դա միայն կոմունիստական տիրապետության ժամանակներում էր»:

Պարզ Ռուստամյանը մի լուսինը օրինակ բերեց. «Մենք ասում ենք՝ 131 մետր վազողի ետևը դուրս գանք, իրենք ասում են՝ չէ, մենք 41 մետր առաջ գնանք, նոր ստարտը տվեք»:

Արմեն Ռուստամյանը ասաց, որ խնդիրը խոսակցության ընթացքում իշխանության ներկայացուցիչները տարբեր լուսիններ են բերում՝ շուտ ներկայացնելու և այլն. «Հարցը տասնամյակներ է բարձրացրել ենք, անցած տարի էլ այլընտրանքային նախագիծ ենք ներկայացրել... է, անե՞ք»:

ՆԵՒԼԻ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ

Ուրիշի գույքին տիրանալու նպատակով ավագակալություն կատարելու մեջ մեղադրվող վանաձորցի Վարդան Դումանյանի դատարանը Գուրգեն Զարույանին (լուսանկարում) իր դատարանային նկատմամբ Լոռու մարզի ընդհանուր իրավասության դատարանի կալանավորումը որոշեց խափանման միջոց ընտրելու մասին որոշման դեմ ներկայացրել է վերաքննիչ բողոք:

Լա տահանջում է ամբողջությամբ բեկանել առաջին աստիճանի կայացրած որոշումն ու իր դատարանային ազատ արձակել կալանքից:

Համաձայն անձին որոշեց մեղադրյալ Գերգրավելու մասին որոշման վարդան Դումանյանը մեղադրվում է բանդակագործ Գերասիմ Թումանյանի տանը վերջինիս կյանքին ու առողջությանը համար վտանգավոր բռնության գործարկմամբ հարձակվելու մեջ, որի ընթացքում նա ծեղրելով հարվածներ է հասցրել բանդակագործի գլխին, ծեծի ենթարկել Գերասիմ Թումանյանին և վերջինիս մոտից բացահայտ հափշտակել 57.000 ՀՀ դրամ, 19.025 ՀՀ

Կալանքի որոշման դեմ. դիմել են ՀՀ վերաքննիչ դատարան

դրամին համարժեք 50 ԱՄՆ դոլար, 59.000 ՀՀ դրամին համարժեք 5.000 ՌԴ ռուբլի ու նրան ուշագնաց վիճակում թողնելով՝ մյուս երկու անձանց հետ հեռացել բնակարանից:

Պաշտոնը ընդունելով է, որ չնայած Լոռու մարզի ընդհանուր իրավասության դատարանը կալանքի միջնորդությունը բնական կարգադրել էր Վարդան Դումանյանին դատարանի դահլիճից անհատապես ազատ արձակել, այնուամենայնիվ, դա իրավական զնախատակաճի չի արժանացրել:

«Դատավոր Բորիկ Գրիգորյանը, բացի որ նույն օրը ժամը 13.45-ին արդեն իսկ լրացած է եղել Վարդանի՝ ծեղրված կարգավիճակում արգելանքի տակ մահելու 72 ժամը, ուղեցող ոստիկաններին կարգադրեց անհատապես ազատ արձակել նրան ու լքել նիստերի դահլիճը: Դատարանը, սակայն, իր որոշմամբ, այնուամենայնիվ, այդ հանգամանքն իրավական զնախատակաճի չարժանացրեց»,-բացատրում է դատարանը Զարույանին:

րեց անհատապես ազատ արձակել նրան ու լքել նիստերի դահլիճը: Դատարանը, սակայն, իր որոշմամբ, այնուամենայնիվ, այդ հանգամանքն իրավական զնախատակաճի չարժանացրեց»,-բացատրում է դատարանը Զարույանին:

Ավելին, դատարանը բավարարել է բնիչի՝ կալանավորման մասին միջնորդությունը՝ միեւնոյն ժամանակ մեղադրվող Վարդանի՝ կալանքը գրավով փոխարինելու մասին միջնորդությունը:

«Վարդան Դումանյանի նկատմամբ կալանավորումը որոշեց խափանման միջոց կիրառելու թույլտվություն տալու և բնիչի միջնորդությունը բավարարելով՝ դատարանը թույլ է տվել նյութակալանքի դատարանային իրավունքի նորմերի խախտումը:

ՀՀ գլխավոր դատախազության մամուլի ծառայությունից տեղեկացրին, որ Ա. Զակոբյանը է 4. Վարդանյանը 2007թ. մայիսից մինչև 2008թ. հունվար, «Շենգավիթ-Ա» ՄԴ ընկերության հիմնադիրներից մեկի՝ ընկերության բաժնեմասի 50, 4 տոկոսի մասնակից էր և տնօրեն էր: Մանդելի միջոցով հափշտակել է «Շենգավիթ-Ա» ՄԴ ընկերության մյուս հիմնադիր մասնակիցներին տատակահարմարեցնելու նպատակով և դրանք օրինակակալելու:

Ի. Մանդելը բաժնետերերին առաջարկել է «Շենգավիթ-Ա» ՄԴ ընկերությանը տատակահարմարեցնելու նպատակով 14 հասցեում գտնվող դեղատան տարածքի մի մասը՝ 343, 25 քմ մակերեսով, «Էյ Էս Բի Բի Բանկ Զայաստան» ՓԲ ընկերության վարձակալությանը հանձնել՝ ներկայացնելով, թե բանկին տրվելիք տարածքի վարձակալության ամսական գումարը կազմելու է 700 000 դրամ, ինչին բաժնետերերը համաձայնել են, սակայն իրականում տարածքի համար տրվելիք ամսական վարձը կազմել է 2 450 000 դրամ: Բացի այդ, Ա. Զակոբյանը Ի. Մանդելին է 4. Վարդանյանի հետ ՄԴ ընկերության բաժնետերերին հանձնել են, որ «Էյ Էս Բի Բի Բանկ Զայաստան» ՓԲ ընկերությունից վարկ վերցնել՝ ներկայացնելով, որ վերցվող վարկի չափն իբր կազմելու է 16 000 000 դրամ՝ 23 ամսում այն մարելու դրամայով: Դատարանում դատախազը, որ իբր ընդհանուր

70-ամյա Մանդելին 5 տարի տվին

Առանձնապես խոշոր չափերի գումարները հափշտակվել էին

ժողով անցկացնելով, նրանք որոշել են սեփականության իրավունքով իրենց տատակահարմարեցնելու հասցեում գտնվող 508,1 քմ տարածքը՝ «Էյ Էս Բի Բի Բանկ Զայաստան» ՓԲ ընկերությունում գրավադրելով՝ ստանալ 193 407 000 ՀՀ դրամ վարկ՝ 10 տարի մարման ժամկետով, 9 տոկոս տոկոսադրույթով և ամսական 2 449 998 դրամ վճարումներ կատարելու դրամայով:

Հանցագործությունը բողոքելու նպատակով «Շենգավիթ-Ա» և «Եվրոֆինանս» ՄԴ ընկերություններին միջոց է կազմակերպել փոխառության գումարներ տրամադրելու մասին անհիմն դրամային ազգային ստացված վարկի գումարներից 176 000 000 ՀՀ դրամը փոխանցել են 4. Վարդանյանի տնօրենին՝ «Եվրոֆինանս» ՄԴ ընկերության հաշվեհամարին, իսկ մնացած՝ 16 020 700 ՀՀ դրամը՝ «Շենգավիթ-Ա» ՄԴ ընկերության՝ «Արարատբանկ» ԲԲ ընկերությունում գործող հաշվեհամարին:

Երեսնյակ Կենտրոնը և Լորթ-Մարաշ վարչական շրջանների ընդհանուր իրավասության դատարանի դատավճռով Ա. Զակոբյանը հան-

ցավոր է ճանաչվել ՀՀ քրեական օրենսգրքի 190-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 1-ին կետով (Հանցավոր ճանաչված ստացված եկամուտներն օրինականացնելը), 178-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 1-ին կետով (խարդախություն) և 325-րդ հոդվածի 2-րդ մասով (Փաստաթղթեր կեղծելը) և նրա նկատմամբ դատախազի կողմից ազատազրկում՝ 11 տարի ժամկետով:

70-ամյա Ի. Մանդելը հանցավոր է ճանաչվել ՀՀ քրեական օրենսգրքի 178-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 1-ին կետով (խարդախություն), 325-րդ հոդվածի 2-րդ մասով (Փաստաթղթեր կեղծելը) և դատախազի կողմից ազատազրկման 3 տարի 9 ամիս ժամկետով: Սակայն ՀՀ քրեական օրենսգրքի 70-րդ հոդվածի համաձայն՝ Ի. Մանդելի նկատմամբ ճանաչված դատախազի կողմից ազատազրկումը 5 տարի ժամկետով:

Իսկ 4. Վարդանյանը դեռևս նախաքննության փուլից՝ 2008թ. հունիսի 2-ից, գտնվում է հետախուզման մեջ:

Սեփ. լր.

Վճարել դատարանից՝ փոխնախարար

Երեկ արդարադատության փոխնախարար է նշանակվել Ռուբեն Մելիքյանը:

30-ամյա Մելիքյանը գերազանցության ավարտել է ԵՊՀ իրավագիտության և Ֆակուլտետը (բակալավորատ, մագիստրատուրա): 2008թ. վեցամյա ուսում է ստացել Իրավունքի և դիվանագիտության ֆակուլտետի դոկտորանտուրայում (Թավիսյան հիմնադրամի ծրագիր): 2003թ. դասավանդում է ԵՊՀ իրավագիտության ֆակուլտետում:

2010թ. ստացել է դոկտորի գիտական կոչում: 2007-2012թթ. աշխատել է ՀՀ վճարել դատարանում՝ նախ, որոշեց դատավորի խորհրդակցական, առաջին որոշեց դատարանի նախագահի խորհրդակցական:

Սեփ. լր.

Հունվարի 2-ին Շահեն Մեղրյանը կրակահար 60 տարեկան: Նրա կյանքն ընդհատվեց 41 տարեկանում: 1993թ. ապրիլի 17-ին նա զոհվեց ռազմական ուղղաթիռով Շահունյանից Զայաստան գալիս՝ ինքնադատարանական գործողություններ կազմակերպելու նպատակով: Գոհվեց հերոս տարածքների հետ, որոնց կողքին համերաշխորեն հանգում է Ենաբուր-Պանթերում:

Քաղաքական գործչի, նախկին դատախազի, ինքնադատարանական ջոկատների ակտիվ կազմակերպիչ 60-ամյակը շիշեցին ոչ միայն իր կյանքում, այլև հերոսի մահով զոհված Զայուկաբեկին 60-ամյակի առթիվ հետմահու Ազգային հերոսի կոչում շնորհելու...20 տարի հետո: Շահունյանի շրջանն այսօր էլ դիտվում է Շահենի և այնտեղից բռնագաղթված 20 հազար շահունյանցիների հայ-

Շահենին այս անգամ էլ չհիշեցին

րենից, սակայն ցավալի է, որ չկան հայրենիքի տերերը, չկան հայրենիքի գավալը, հանրապետությունը մոռացում է: Մինչդեռ, շնորհիվ Շահեն Մեղրյանի՝ մենք ունենք Մարտակերտի ազատագրված տարածքի մի մաս և Քելբազարի շրջան: Շատերն այսօր մոռացել են, թե ինչու են սկսվեց Շահենի մուտքը ազատագրական դատարանի կողմից դաժնակարկված ազատակի տահանքի մասին է: Հունվարի 9-ին հուրարկավորմանը մասնակցելու համար Շահունյանից 19 մարդ ճանաչվելու է Մարտունյան: Իսկ Մարտունյանի ընկերությունը՝ տեղի գեներալկազմների օժանդակությամբ, մերթափառում է շրջանի ղեկավարությանը՝ վարդիմիր Աղաջանյանին, Շահեն Մեղրյանին և շրջանի դատախազ Գեմարի Ստեփանյանին: Բարձրաստիճան ուս սրաներին թուրքերը կաշառել էին, և ուսներին խոստումը, թե հայրենի վրան չեն տա և թույլ կտան մասնակցել հանգուց-

ճիսյանը: Ի դեպ, դատարանում էին, որ նրանց ազատագրման համար կարելի էր դեմ չառնել: Գետաշենի ջոկատի մարտիկները, որոնք գերել էին Սարիսու գյուղի Գախազախի որդին: Մնացյալին ազատելու համար, ըստ դատարանական վավերագրության, Էրթեզում հայերը կալանել էին ազերիների ավտոբուսը՝ 18 ուղևորով ու փոխանակել գերյալների հետ: Շահենին մերթափառելուց հետո չէին փոխանակել, եթե ճանաչեին: Ըստ դատարանական Աշոտ Պետրոսյանի՝ «Գիճակով դայու (Շահենի հոր) ծանոթներն են Շահենին ազատել, չիմանալով, թե ում են ազատում: Նրանք իմացած Ձիճակով որդին է Շահեն Մեղրյանը՝ որոշեց շրջանի առաջնորդ, բարեբախտաբար, իրենց տատակազմում մեջ չէր նույնացվել, այլապես՝ Շահենին այդքան հեշտ բաց չէին թողնի կամ ընդհանրապես բաց չէին թողնի: Իբրև Շահունյանի ղեկավար նրանք ճանաչում էին Աղաջանյան Վուրդյանին, որն այդ ժամանակ իբրև քաղաքական

դեմք այլևս որևէ ազդեցություն չուներ. շրջանի փաստական առաջնորդը Շահենն էր: Այդ ամենը թուրքերը չգիտեին»: Ի դեպ, Վուրդյան Աղաջանյանին ամենավերջին են ազատել:

Շրջանի ղեկավարությանը դատարանը վերցնելը Շահունյանի շրջանը ընկնելու, ոգին թուլացնելու, ժողովրդին թեաթափ անելու առաջին քայլն էր...

Շահենից իր երեխաներին՝ Լիլիթին ու Լուսինեին Արտաստափից ուղարկված վերջին ճանաչում գրել էր. «Հայրիկը շատ լավ է գգում իրեն, միայն թե շատ է կարոտում ձեռ: Շուտով կսկսեմք աշխատել Հայրենիքի ազատագրության ուղևորությանը: Հիմա գործում ենք Մարտակերտի շրջանում: Լուսինե, Լիլիթ ջան, մամային լսեք, օգնեցեք Գիճակովին, առային ու այսին մի մոռացեք: Շուտով կհանդիպեմք»: Նրա ընտանիքը մինչ բռնագաղթը մնաց Շահունյանում՝ կրելով դատարանային բոլոր դժվարությունները:

Շահենը հայրենիք բառը մեծատառով էր գրում: Եվ դա ինքնադատարանական չէր: Պատահական չէր: Որովհետև հայրենիքը նրա համար երբեք չդարձավ շահույթաբեր հիմնարկ, արտոնագիր. հայրենիքը նրա համար սրբություն էր:

ՌՈՒԳԱՆ ՄԻՆԱՍՅԱՆ

ԱՐՄԵՆ ՇԵԿՈՅԱՆ ՇԱՅԿԱԿԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿ ՎԵՊ ԳԻՐԸ ՏԱՍՆԵՐԵՔԵՐՈՐԴ

Սկիզբը 187, 192, 197, 202, 207, 212, 217, 222, 227, 232, 237, 242, 247, 5-ում:

Գլուխ տասնհինգերորդ ՊՈՆԵՏՆԵՐԻ ԺԱՄԱՆԱԿԸ

Բանաստեղծությունը գրող շատերին գիտեմ, որոնք իրենց ողջ գիտակցական կյանքում բանաստեղծություն գրելով՝ երբեք չեն առնչվել լուրջագիտական և բանաստեղծությանը, եւ, ընդհակառակը, շատերին էլ գիտեմ, որ երբեք բանաստեղծություն չգրելով՝ երբեք չեն կտրվել ու չեն բացակայել լուրջագիտական, եւ Մանսուրյան Տիգրանի օրինակն ամենատեղիցն ու ամենատեղիցն է, եւ Հավատացյալ Խորենի օրինակն էլ էր երեւելի ու երեւացող, եւ, ինչքան ինձ հայտնի է, Խորենին էլ երբեք բանաստեղծություն չէր գրել, եւ հիմա ինքս ինձ հակասելով լուրջագիտական, որ չնայած լուսահոգի հայրս դորոցական հասակում բանաստեղծություններ գրել էր, ինքն էլ էր հոգով ու ամեն ինչով լուրջագիտական, եւ հորեղբայրս էլ էր երեւելի լուրջագիտական, եւ հորեղբորս տղան ու աղջիկն էլ, եւ հորաքույրս էլ է շատ մեծ լուրջագիտական կողմնակից էր՝ քերականական ու իրենց ժառանգներով հանդերձ, եւ մորաքույրներս էլ՝ իրենց ժառանգներով, եւ մայրս էլ, եւ քույրս էլ՝ իր որդկերանցով, եւ չնայած աղջկերեստաբանության ու գեղանկարչության գծով եմ, իրենք էլ եմ լուրջագիտական, եւ, ինչպես տեսնում եք, իմ լուրջագիտական շինքը գրեթե բացառվում է, անկախ էն հանգամանքից՝ եւ լուրջագիտական բանաստեղծություն գրում եմ, թե՛ չէ, բացառիկ եւ բազմաթիվ ու բազմազան օրինակներիցս հետո դժվար չէ հասկանալ, որ լուրջագիտական ժառանգական երեսույթ է, եւ ժառանգական հիվանդություն չեն ասում, որովհետեւ շատ հնարավոր է՝ ոչ թե մենք ենք հիվանդ, այլ նրանք՝ ովքեր լուրջագիտական իրենց նախնիներից չեն ժառանգել եւ իրենց ներսերում ու իրենց արյան մեջ չեն կրում եւ կամ էլ՝ ուրիշներից չեն վարակվել, որովհետեւ, ինչպես շատ ու շատ հիվանդություններ, եւ մեկը նույնպես ոչ միայն ժառանգաբար է փոխանցվում, այլեւ մեղքերով է լուրջագիտական, եւ հիմա որ եւ ուրիշներս ավելի ու ավելի եմ մտա-

ծում ու խորանում, ծանոթանալու ու իմացանալու մեկ առ մեկ հիշելով՝ սկսում եմ հանդգնել, որ մարդկանց ու մարդկության մեծ մասը լուրջագիտական անկախ մաշկի գույնից ու ազգային լուրջագիտականությունից, եւ որդեգիր դուրս էլ դրանում հանդգնեմ, հարկ է, որ երբեմն-երբեմն դուրս էլ մեր ծանոթանալու ու մեր իմացանալու հնարավորինս տնտեսեմ, բայց, մեր ծանոթանալու ու մեր իմացանալու տնտեսելուց առաջ, հարկ է, որ նախ եւ առաջ ինքներդ մեզ հնարավորինս տնտեսեմ, որովհետեւ, շատ հնարավոր է, ինքներդ էլ եք լուրջագիտական, բայց եղ մասին երբեք չեք մտածել եւ առաջին անգամ հիմա՝ եւ բաներն ասելուցս հետո սկսեցիք մտածել, ու եւ վերջին հատուկեմտ ընթերցողներն ասա՛ցից հերթին եմ լուրջագիտական, որովհետեւ ոչ միայն եւ դժվարին կյանքին եմ դիմացել ու դիմանում, այլեւ՝ անվերջանալի էջերիս. այսինքն, եւ ասածներիցս դարձ է դառնում, որ լուրջագիտական մեր եւ աշխարհում ու մեր եւ կյանքում բացարձակ մեծամասնությունն էմ, որովհետեւ բոլոր նրանք, ովքեր եւ շարունակական կյանքին դիմանալով՝ շարունակում եմ գույնզգույն անցնելուցս նայել եւ կյանքին ու ամեն ինչին, ինքնուրույն լուրջագիտական, անկախ էն հանգամանքից՝ երբեք բանաստեղծություն գրել եմ, թե՛ չէ, եւ մեծերիս լուրջագիտական առաջին հերթին նրանք են՝ ովքեր ոչ միայն ներկայումս գույնզգույն լուրջագիտական գրեցանք, այլեւ՝ հետավոր ու մոտակա անցյալը գույնզգույն լուրջագիտական առաջին հերթին՝ ոչ միայն էն լուրջագիտական, որ անցյալը գույնզգույն ու սիրուն տեսելն անհամեմատ հեշտ է, քան՝ ներկայումս, այլեւ էն լուրջագիտական, որ մենք մեր անցյալը գույնզգույն լուրջագիտական գրելով՝ հընթացս նաեւ իմաստավորում ենք այն, որովհետեւ անցյալն իմաստավորելով՝ ինքնուրույն գաեւ ներկայումս եմ իմաստավորում, քանի որ եղ-լուրջագիտական, որդեգիրս ու հիշողությունը չկորցրածներիս անցյալն ու ներկայումս մշտապես միասնական եմ, եւ, փաստորեն, հիմնականում անցյալի շնորհիվ եւ անցյալի միջոցով ենք մեր ներկայումս արդեն ու մեր ներկայումս դիմադրում, ավելի հիշտ՝ մեր ներկայումս դիմանում, ու եղ իմաստավորում եւ ինչ-

որ իմաստով ու ինչ-որ չափով դաշնակցական ենք, քանի որ մեր անցյալով ավելի ենք աղոթում ու զբաղվում, քան՝ մեր ներկայով, բայց ի տարբերություն դաշնակցականների, լուրջագիտական երբեմն-երբեմն մեզ բռնացնում ենք էն բանում՝ որ ինքնախաբեությամբ ենք զբաղված, բայց ինքնամերկացման էլ դաշնակցական ատանձնադրեւ երկար չեն տեսնում, եւ եթե երկար տեսնեն, մենք կդադարեինք աղոթել եւ առավել եւս կդադարեինք լուրջագիտական լինել, եւ մեծերիս լուրջագիտական մեծագույն լուրջագիտական ինքնամերկացման էլ երբեմնակի զգացողություններն էլ չեն ունենում, որովհետեւ մշտապես անցյալի մեջ ենք երբեք չեն վերադառնում ներկայ, ավելի հիշտ՝ նրանք մշտապես ոչ թե անցյալի մեջ ենք, այլ՝ հեթիաթի, որովհետեւ ասածս էլ անցյալն ավելի հեթիաթ է, քան՝ անցյալ, եւ ասածս էլ անցյալը, ի տարբերություն դաշնակցականների մատուցած անցյալի, ծայրեծայր է հեթիաթ, չնայած, մեծ հաշվով, դաշնակցականների մատուցածն ու մատուցածն էլ է ծայրեծայր հեթիաթ՝ էն տարբերությամբ, որ դաշնակցականները հիմնականում մեր նախնիների աղոթածն են հեթիաթի վերածում, իսկ լուրջագիտական՝ անձամբ մեր, ու եւ իմաստով լուրջագիտական դաշնակցականներն ավելի լուրջագիտական, քան՝ սովորական լուրջագիտական, որովհետեւ մի ամբողջ ժողովրդի տառապալից ու բազմաշարժար անցյալը հեթիաթի վերածելու համար անհամեմատ մեծ երեսակայություն է հարկավոր, ու եւ ասածներիցս երեւի դուրս էլ արդեն հասկացաք, որ մեզանում լուրջագիտական բացարձակ մեծամասնությունն էմ, ու եւ ասելով՝ ամենեւին էլ նկատի չունեմ էն հանգամանքը, որ ուզածդ հայրդի լուրջագիտական կամ թոշակի տարիքում անողայնան մի քանի տող հանգավորած ունի. ընդհակառակը. լուրջագիտական ասելով՝ առաջին հերթին ու մանավանդ եւ լուրջագիտական ունեմ նրանք՝ ովքեր առանց բանաստեղծություն ու նուրբավոր գրելու են լուրջագիտական, եւ եթե նույնիսկ լուրջագիտական կամ թոշակի տարիքում մի քանի տող հանգավորել էլ են, մտքներով երբեք չեն անցկացրել էլ հանգավորումները որեւէ տողաբար կամ էլ հանգավորումների դիմաց որեւէ տեղից հոնորար ստանալ՝ նույնիսկ էն տարիքներից, երբ բանաստեղծությունների հոնորարներով որոշներն աղոթում ու ընտանիք էն լուրջագիտական, եւ լուրջագիտական ասելով՝ առաջին հերթին ու հատկապես եւ լուրջագիտական

սրանց նկատի չունեմ, եւ եւ լուրջագիտական արդեն ինձ սրանցից առանձին եմ դասում, որովհետեւ հիշտ ժամանակին բանաստեղծություն գրելը թարգեցի, եւ հիշտ ժամանակին բանաստեղծություն գրելը թարգեցի՝ վերջնականապես հասկացա, որ լուրջագիտական ոչ թե նրանք են՝ ովքեր ժամանակին բանաստեղծություն գրելով ընտանիք են դադարել ու հիմա էլ Գրողների միության անդամատուները սրբորեն կրելով՝ ինքնուրույն, անհոնորար ու անձնագրաբար շարունակում են իրենց իսկ հանգավորելու մտքերն ու զգացմունքները հանգավորել, այլ նրանք՝ ովքեր երբեք չեն էլ երթարդել, որ ինչ-որ բան մտածելու ու զգալու դիմաց լուրջագիտական կամ որեւէ խմբագրությունից կարելի է փոխառուցում ու հոնորար կորզել, եւ եւս անհոնորար ու անվարձաբար աղոթելով ու մտածելով՝ շարունակում են գույնզգույն ու իմաստավորել մեր ու իրենց անցյալն ու ներկայն, ինչպես նաեւ՝ աղապան, եւ հիմա ինձ աներեստաբար ու հոնորարներն եւ մշտապես լուրջագիտական եմ դասում՝ ոչ միայն էն լուրջագիտական, որ հիշտ ժամանակին բանաստեղծություն գրելն ու հանգավորելը թարգեցի, այլեւ էն լուրջագիտական, որ հիշտ ժամանակին բանաստեղծություն գրելն ու հանգավորելը թարգեցի՝ միանգամայն հստակ ու բազմակողմանիորեն հասկացա, որ իսկական լուրջագիտական զգացմունքներ ու մտքեր հանգավորելու եւ մանավանդ դրանք գրի առնելու հետ որեւէ կապ չունի, եւ Մանսուրյան Տիգրանի ու էլ շատերի լուրջագիտական լինելը հասկանալով ու ըմբռնելով՝ հասկանում եմ նաեւ, որ Մանսուրյան Տիգրանն իսկապես մեծ լուրջագիտական, ոչ միայն էն լուրջագիտական, որ մեծ լուրջագիտական է նույնիսկ նվաստիս բանաստեղծություններն էր սիրելով վերաբարտադրում, եւ ոչ էլ նույնիսկ էն լուրջագիտական, որ ինքն էլ մեծերից ունեց բանաստեղծություններին իր վերերկրային երաժշտությունը գույնզգույն վերափոխաբերել է դրանք, այլեւ ու առաջին հերթին էն լուրջագիտական, որ ինքն էս իրականությունն ու էն կյանքին էնքան նրբորեն ու էնքան թեթեւորեն է դիմանում ու դիմադրում, որ մի լուրջագիտական է թե՛ մեր եւ կյանքն ու մեր եւ իրականությունն իսկապես դիմանալու բաներ են, ավելի հիշտ՝ ոչ թե մի լուրջագիտական է եղբայրս լուրջագիտական, այլ ամեն անգամ Մանսուրյան Տիգրանի, իմ ամենավորքերի Գագարին եւ այլ մեծամեծ լուրջագիտական հետ առնչվելով՝ ինքներս էլ ենք սկսում եւ

Գյուճարիում այրել են ճանկահասակ երեխաների 21-ամյա ճորը

Գյուճարի մոլիտենիցիական ինստիտուտի ճանկահասակ շենքը:

Ճեկուն կնոջ կիսայրված դիակ կա: Դեղքի վայր ժամանած ոստիկանության Գյուճարի բաժնի և Շիրակի մարզի փրկարարները նշված փողոցում, ճանկահասակ մոլիտենիցիական շենքի մոտ կիսայրված դիակ: Կինը 70 տոկոսով այրված ու գազանների կողմից հոշոտված է եղել, հետեւաբար է հնարավոր չէր տարզել նրա ինքնությունը: Անճիջառաջ հարուցվել էր քրեական գործ՝ քրեական օրենսգրքի 104 հոդվածի հատկանշներով, այն է՝ սպանություն, ու նշանակվել էին մի քանի փորձաքննություններ, ճանկահասակ ղատաբժշկական: Շիրակի մարզի թճնչական բաժնից տեղեկացանք, որ ճանկահասակ վարկանով այրվածը 21-ամյա Մարի Դավթյանն է, ով անչափահաս երկու երեխա ունի՝ մեկ ու երկու տարեկան: Տեղեկացանք նաեւ, որ երիտասարդ կինը անուսին չունի: Թճնչային կանոնադաւոնանք նոր ճանրանասներ տարզելուն ղեկ: ՆՈՒՆԵ ԱՐԵՎՃԱՏՅԱԼ

Երեկ, ժամը 10.55-ի սահմաններում, ոստիկանության Գյուճարի բաժնից ահազանգել են ՀՀ արտակարգ իրավիճակների ճախարարության Հայաստանի փրկարար ծառայության Շիրակի մարզի փրկարար վարչություն և հայտնել, որ Սավոյան փողոցի վրա գտնվող շենքերից

«Ինչի՞, վա՛տ են ղեկավարում, որ չընտրվեն»
 Ըստ ՀՀ տարածքային կառավարման ճախարարության, Լոռու մարզկենտրոն Վանաճորը 2011 թվականին աչքի է ընկել երկրաշարժի հետեւանքով անօթեաններին համար 52 բնակարան կառուցելով և մաքուր քաղաք առաւելելով: «Բոլոր ոլորտներում կատարած աշխատանքներով Վանաճորը առաջին տեղերում է»,- ասում է Վանաճորի քաղաքապետ Սամվել Դարբինյանը: 2011-ը ճգնաճամային տարի էր, աշխատատեղերը քիչ էին, բայց Վանաճորում մարտ-աղբիլ ամիսներին շինարարությունում աշխատուծի ղակաս կար: Քաղաքապետը գոհ է կատարության տրամադրած միջոցներով կատարված շինարարական աշխատանքներից: Անցած տարի ՀՀ կառավարությունը 10 միլիարդ դրամ տրամադրեց մարզերում դրոցներ, այլ կրթօջախներ, ճանադարհներ նորոգելու համար: Սրանից, բնականաբար, բաժին է հասել նաեւ Վանաճորին: «2012-ը մեր քառամյա ծրագրի վերջին տարին է: Այն ծրագրերը, որոնց դեռես չենք անդրադարձել, այս տարի ղետք է հասցնենք»,- ասում է Վանաճորի քաղաքապետը: Իսկ բացեր կան՝ ամրացման բնակավորների բազմաթիւ խնդիրները: Սամվել Դարբինյանը գոհ է քաղաքապետարանի աշխատանքից և ՏԻՄ առաջիկա ընտրությանը մտադիր չէ քաղաքապետի այրոը ղիջել որեւէ մեկին: «Ինչի՞, վա՛տ են ղեկավարում, որ չընտրվեն»,- ասում է Վանաճորի քաղաքապետ Սամվել Դարբինյանը: ՆԵԼԼԻ ԴԱՎԹՅԱԼ

Վթարային տնից տարհանում կատարվեց
 Հունվարի 17-ին Տավուշի մարզի փրկարարական վարչություն ահազանգ էր ստացվել, որ փլվում է Իջեւան քաղաքի բնակիչ, առաջին կարգի հաշմանդան Մարիետա Բեկնազարյանի տունը: Փրկարարները տարզել էին, որ մի-ահարկ տան հետնամասին. հողազանգվածի փլվածքի հետեւանքով, ղատերի վրա առաջացել են ուղղաճիգ մեծ ճաքեր, առաստաղը, հատակը և դոները ձեւախախտվել են: Հայաստանի ԱԻՆ Տավուշի մարզային փրկարարական վարչության ղետ Վաղինակ Հովսեփյանն ասաց, որ այդ տանն աղբեր խիստ վտանգավոր է: Մինչդեռ Մարիետա Բեկնազարյանի մոտ հաճախ է ղիջերում նրա որդու ընտանիքը՝ երկու դրոցահասակ երեխաների հետ: Խնդիրը նոր չի ծագել, տան դանդաղ փուլումը շարունակվում է արդեն մի քանի տարի: Տանտիրուխ խոսքով, տնամերձ հողամասը, այգին նույնղես հոսում են: Հունվարի 17-ին ԱԻՆ Տավուշի մարզի փրկարարական վարչության մասնազետների և Իջեւանի քաղաքապետարանի աշխատակիցների մասնակցությամբ հանճնաժողով է ստեղծվել, որը ծանոթացել է Բեկնազարյանի տան ղայաններին: Վաղինակ Հովսեփյանը հայտնեց, որ հունվարի 20-ին կատարվել է Մարիետա Բեկնազարյանի ընտանիքի գույքի տեղափոխումը Իջեւան քաղաքում վարճակալված բնակարան: Բեկնազարյանի վարճավարը կտրամադրի Իջեւանի քաղաքապետարանը, իսկ հունվարի 25-ին կայանալիք համայնքի ավազանու ղիստի օրակարգի հարցերից մեկով ճախատեսվում է՝ Մարիետա Բեկնազարյանի տան մարացման համար առայնգի բյուջեից տրամադրել 1,5 միլիոն դրամ օգնություն: ՈՍՎԱԼ ՍԱՐԳՅԱԼ

Շիրակի ճախկին մարզղետ Լիղա Նանյանին կաղաստրում է գործ չտվեցին

Տեւական ժամանակ է Գյուճարիում յուրեր էին շրջանաււում, որ կաղաստրի Գյուճարու նորաբաց գրասեւյակի ղետ նշանակելու են Շիրակի ճախկին մարզղետ Լիղա Նանյանին: Այս խոսակցություններն ինչ-որ տեղ ղայմանավորված էին նրանով, որ փոխվարչաղետ Արմեն Գեորղյանը մարզղետ տիկնոջը ղեղակի ճանաղարիելիս խոստացել էր, որ անգործ չեն ղողնի նրան, ուճերը կօգտագործեն ինչ-որ համակարգում: Երեկ կաղաստրի ղետական կոմիտեի ճախաղաի տեղակալ Ֆելիքս Բաշոյանը aravot.am-ին տեղեկացրեց, որ մի քանի ժամ առաջ Գյուճարու գրասեւյակի ղետի ղայմառնը հանճնվել է համակարգի երկարամյա աշխատողներից մեկին՝ Սոս Սինայանին: «Դրանք միայն յուրեր են, ավելի շուտ կասեի՝ ասեկոսեներ են, որովհետեւ յուրը ինչ-որ իմաստ ունի, իսկ ասեկոսեն իմաստաղուրկ է ընդհանրաղետ: Շիրակի ճախկին մարզղետի ղեկնածությունը ընդհանրաղետ չի բնարկվել կոմիտեում, դա բացտուվում է, հնարավոր չէ, նշանակում արդեն եղել է, մենք ղայմառն-

յա ենք ընտրել համակարգից»,- ասաց ղարոն Բաշոյանը: Կաղաստրում կատարված նոր փոփոխությունների, ինչղետ նաեւ վերջերս առաջացած հերթաղայցությունների մասին Ֆելիքս Բաշոյանի ղարզաբանումները՝ «Առավոտ»-ի առաջիկա համարներում: Ն. Ա.

Փայտ չկա, աթար են վառում

Սյունիքի մարզի Տաթեւ գյուղում բնակիչների մի մասը, վառելափայտ չունենալու ղատնառով, աթարի միջոցով է տունը տաթեւոնում: Ձեռուցման ավանղական այս եղանակին տաթեւիցները աղավղիցել են՝ այլ տարբերակ չունենալով: Գյուղը ղաղիֆիկացված չէ, վառելափայտը շատ ղանկ է, բացի այդ, փայտ մեղք բերելն այս տարի յուրջ խնդիր է գյուղաբնակների համար: Բնակիչների քիչ տոկոսն է աղաիովված վառելափայտով, մյուսները դեռ փայտ չեն գնել՝ որոշ դժվարություններից ելնելով: «Այս տարի Տաթեւի մերձակա անտառում հատատեղ չէին հատկացրել գյուղացիների համար, որոշ գյուղացիներ էշով անտառի մնացուկներից են բերել, իսկ մի մասը ղիտի ուրիշ տեղից փայտ բերի, բայց դա էլ շատ հեռու է ու բավականին դժվարությունների տեղիք է տալիս: Անցած տարի մեր մոտակա անտառում հատատեղ էին հատկացրել, գյուղի բնակիչների 50 տոկոսն էղ հատատեղից ա մենովա համար վառելափայտ մեղք բերել, ես տարի հատատեղի բացակայության ղատնառով խնդրի առաջ ենք կանգնել, նույնիսկ բնաղաիղանության ճախարարություն ղիմեցինք՝ աջակցեն ես հարցով»,- ասում է Տաթեւի գյուղաղետ Մուրաղ Սինոյանը: Մոտ 1000 բնակչություն ունեցող Տաթեւ գյուղի նման մարզի շատ համայնքներ շեռուցման յուրջ խնդրի առաջ են կանգնած: ՄԵՐԻ ՍՈՐՈՍՈՆՅԱԼ

«SOS Ստեփանաւան, Զորագետը սատկացնում են»

Սա «Կանաչների միություն» հ/կ ճախաղաի Արմենակ Դովաթյանի կոչն է, որին արճաղանքել են Ստեփանաւանի «Էկո Լոդի» և «Օրիոս» հասարակական կազմակերղությունները: Ստեփանաւանում Ձորագետի հետաղոտության արղյունքում հաստատվել է, որ հայտարարությունը համաղատասխանում է իրականությանը՝ Ձորագետը սակավաջուր է, որը խիստ աղտոտված է, մկնորսներն էլ բողղոն են, ղե այլեւ մուկ չկա ղետում: Բնաղաիղանները ահազանգում են՝ ղատնառը Արմանիսի ոսկու բազմամետաղանոց հանքն է, որի ղափոնները աղտոտում են Ձորագետը: Ստեփանաւանի բնաղաիղանական կազմակերղությունների համար Արմանիսի հանքավայրը փակ տարածք է: «Էկո Լոդի» հ/կ ղեկավար Մանյա Մելիքանյանին հաջողվել է հետախոսային խոսակցություն ունենալ Արմանիսի ոսկու բազմամետաղային հանքավայրի արմինիստրաղայի ներկայացուցիչ տիկին Նաիրայի հետ, որը ղարզաբանել է. «Արտաղրական օգտագործված շուրը ղիջեր-ցերեկ ստուղվում է յաթորատրիայում, աղա բաց ղողնվում ղետ»: Մանյա Մե-

լիքանյանը նկատում է, որ կարծիքները հակասում են՝ «Սաղանար» ՓԲԸ-ի գործաղիր տնօրեն Վ. ղատյանը «Ստեփանաւան» ղեթրթի հարցաղրույցում հայտնել է. «Մենք ընտրել ենք ղոչերի ֆիլտրացիայի և հանքավայր վերաղարճելու եղանակը»: Ստեփանաւանի բնաղաիղանական կազմակերղություններից 2 տարվա ընթացքում չի հաջողվել մտնել հանքավայր և ղարզել՝ ինչ տարբերակով են աշխատում: Նրանք աջակցություն են խնդրում բոլոր բնաղաիղանական կազմակերղություններից: ՆԵԼԼԻ ԴԱՎԹՅԱԼ <http://www.aravot.am/old/am/articles/regions/86943/view#.TtECTay124.facebook>

Հայաստանում է Պլովդիվի (Բուլղարիա) միակ հայկական «Վիկտորյա եւ Գրիգոր Թյուրյունցյան» դորոնցի հայերենի բազմամյա ուսուցչուհի Էլիզաբեթ Վարդանյանը: «Առավոտը» անցյալ տարվա սեպտեմբերի 14-ի համարում «Արցախի հայերենը նախընտրելի է բուլղարերենին» հրապարակմանը անդրադարձել է 177-ամյա դորոնցին:

Հայ ուսուցչուհին անգամ բուլղար հարսին է «հայացրել»

սուցիչ՝ ի՞նչ խորհուրդ կտա իր երիտասարդ գործընկերներին: «Նախ ուսուցիչ լինելու համար ղեկը է սիրել երեխաներին եւ ընդհանրապես դորոնցում աշխատելու համար ղեկը է լավ մարդ լինել, իսկ մայրենիի ուսուցիչը ղեկը է նախ մեծ հայրենասեր լինի: Ես Սիվլա Կառուտիկյանի «Խոսք իմ որդուն» բանաստեղծությունը բոլոր դասարաններում սովորեցնում եմ, հանդեսների ժամանակ հաճախ արտասանում եմ հայրենասիրական բանաստեղծություններ»,- ղատասխանեց մեր գրուցակիցը:

Ինչ վերաբերում է Էլիզաբեթ Վարդանյանին, նա օրերս ՀՀ սփյուռքի նախարարի կողմից արժանացել է մայրենիի լավագույն ուսուցչուհի կոչման: Տիկին Վարդանյանը վերջին անգամ Հայաստանում է եղել 2010 թվականին: «Հինա Հայաստանում եմ դարձել ստանալու համար, որը ինձ համար շատ թանկ է, այստեղ եմ համալսարան սովորել-ավարտել: Սինչ օրս կաղեր ունեմ համակուրսեցիներիս հետ: Օրինակ, ղարգեւատարման արարողությունը ներկա եր նաեւ իմ լավ բարեկամ Ռուբեն Զարոյանը: Ի դեպ, Վանո Սիրադեղյանն էլ է իմ համակուրսեցիներս: Երեսնամյա ղետանակն համալսարան ավարտելուց մինչ օրս, 38 տարի է աշխատում եմ որդես Պլովդիվի հայոց լեզվի եւ գրականության ուսուցչուհի: Իմ ելույթում է եմ շեշտել, որ Հայաստանից դուրս՝ Սփյուռքում շատ դժվար է հայ մնալը»,- Ըջեց տիկին Վարդանյանը:

Երկայուն Սիրիայից, Լիբանանից մեզ ուղարկում են հայերեն դասագրքերի մեկական օրինակ, որը ղատենահանում եմք ու բաժանում աշակերտներին: \$25 արժե մեկ դասագիրքը, բայց այդքան գումար չկա, որ երեխաների համար գրքեր գնենք, այն դեպքում, երբ Բուլղարիայի բոլոր դորոնցներում դասագրքերն անվճար են տրվում...Անցյալ անգամ խոսել եմք խնդրի մասին սփյուռքի նախարարությունում, երեկ էլ տեղեկացա, որ այստեղ արդեն տղազում են այբենարաններ՝ արեւմտահայերենով: Ցանկալի է, որ գոնե առաջին դասարանցու դասագիրքը գումարով եւ հետաքրքիր լինի»,- Ըջեց տիկին Վարդանյանը:

Որդես հայերենի բազմամյա ուսուցչուհի էլիզաբեթ Վարդանյանը:

դոյանը հյուր եր Բուլղարիայի մշակույթի նախարարին: Սի օր մեր դորոնցի տնօրենը եկավ եւ ասաց, որ Սոֆիայից հայկական խումբ է եկել եւ ուզում է հայերենի դասի մասնակցել: Ես մտա վեցերորդ դասարան, ասացի, որ ղանկագին հյուրեր եմք ունենալու, դուք ղետք է մեզ լավագույն դրսեւորեք: Իսկապես երեխաների հետ միասին հրաշալի դաս անցկացրինք: Ընդհանրապես՝ մեր դասերը աղոթքով եմք սկսում, խոսեցինք հայոց այբուբենի ստեղծման, Մաշտոցի, նրա գերեզմանի գտնվելու վայրի եւ այլ-նի մասին: Նախարարը հուզվեց ու խոստացավ, որ երեխաներին կիրավորի Հայաստան: Ասաց՝ դուք մեր աչքերով ղետք է տեսնեք Մետրող Մաշտոցի գերեզմանը՝ Օշականում, Էջմիածնի ոսկե տառերը, ամեն ինչ...Ես իր հրավերով հաջորդ տարի 15 աշակերտների հետ միասին այցելեցինք Հայաստան: 12 օր այստեղ անցկացրինք: Մեզ տեղավորել էին Ֆիզմաթի հանրակացարանում եւ տեղ չկար, որ չզնայինք: Երեխաները շատ գոհ մնացին»,- Ըջեց մայրենիի լավագույն ուսուցիչը:

Տիկին Վարդանյանը մեծ հայեցանակ անվանեց դորոնցի տնօրեն Սինոն Թյուրյունցյանին, ասաց, որ իր բացակայության ժամանակ նա է ղարաղում իր դասերը եւ լավ հայերեն գիտի: Խոսելով «դրսում» հայ մնալու դժվարությունների եւ մուսուլմանական մասին, նա փաստեց, որ, օրինակ, իր որդին բուլղար աղջկա հետ է ամուսնացել, բայց հարսի առաջ ղայման եր դրված եղել, որ մի թունի ամուսն հայերեն սովորի: Ու հիմա ոչ միայն բուլղարուհի հարսը, այլեւ ղոնկները հրաշալի հայերեն են խոսում:

ԳՐԱՐ ՀԱՎՈՐԱՆ

«Գերդաստանի խորհուրդ»-ից մինչեւ Մաղկունքի անֆիլատրոն

Հայաստանի նկարիչների միության ցուցասրահում շարունակվում է Ավետյանա Հակոբյանի «Գերդաստանի խորհուրդ» խորագրով ցուցահանդեսը: Ակարշուռ աշխատանքներն առաջին անգամ Հայաստանում ցուցադրվել են 2003-ին, այնուհետեւ նա ունեցել է 3 անհատական ցուցահանդես Փարիզում, Լոնդոնում, Բրյուսելում, ինչպես նաեւ ներկայացվել Մոնակոյում եւ Լուվրում կայացած քսոր ցուցադրությունում: Տիկինը մեզանում հայտնի է նաեւ իբրեւ բանաստեղծ ու հրապարակախոս: Նրա «Ցանկության ծաղը», «77 վարդ», «Երկնառաք ծայեր» բանաստեղծությունների ժողովածուները, «Ժաննա դը Արկ» ղրենը վաղուց դրված են նաեւ արտերկրի ղթերցողի սեղանին:

թյունների, բախումների կամ դրամատիկական կրքերի: Տղավորիչ ասած՝ կյանքը իր բնական ընթացքի մեջ է, այսպես է այն ընկալվում նկարիչի կողմից: Սի խոսքով կյանքի իսկական գեղեցկությունը արվեստագետը տեսնում է աշխատանքի բանաստեղծականության մեջ, նրա հիմնական իմաստը՝ մարդու արարման մեջ:

Ինչ վերաբերում է Աղաջանյան ընտանիքի կողմից հիմնադրված «Ղար» հիմնադրամի գործունեությանը, որի գույց գերմոստակն է Գեղարքունիքի Մաղկունք գյուղը դարձնել բրենդ, տիկին Հակոբյանն ասաց, որ աշխատանքները սկսվել են դեռեւս 2003թ., գործում է եկեղեցին, 2006-ից էլ՝ կրթամշակութային հիմնարկ-դորոնցը, բարեկարգման աշխատանքներ են տարվում գյուղի ընդհանուր տեսքը գեղագիտական մակարդակի բերելու համար: Այս ամենը մեկ նղատակ է հետադարձում. գրոսաշրջիկը մտնելով գյուղ, առաջին հերթին ղետք է տեսնի հայկական կոլորիտը: Ավելին, գյուղի հարակից շրջանում կվերականգնեն ու կզարգացնեն հայկական արհեստների հետ կաղված «հիմնարկները»: Եվ ղորը կարող է նաեւ ցանկության դեպքում աղրել այստեղ: Կկառուցվի քարավանատուն, որտեղ կներկայացվեն հայկական ծեսերը: «Նաղոնացին, որ քաղաքակրթության առաջին հորիզոնականներից մեկն է գբաղեցնում, ղատանում է իր սովորույթները ու դրանով ներկայանում աշխարհին... Հենց այստեղ էլ մտաղիր եմք կազմակերղել հայկական ծեսերից ամենատարածվածը՝ հարսանիքը, որը կարող եմ իրականացնել նաեւ արտերկրի հայերը»,- ասաց տիկին Հակոբյանը: Վերջինս հավելեց, որ Մաղկունքում մտաղիր են կառուցել անֆիլատրոն, որի բացումը կկայանա կոմողգիտոր Աղթուր Շահնազարյանի «Սասունցի Ղավիթ» երամշտական սքբով: ԱՍՄՎԵԼ ՂԱԻԵԼՅԱՆ

Մեկ ոսկե եւ շորս բրոնզե մեղալ՝ Ղազախստանից
Ղազախստանի Ալմաթի քաղաքում երեկ ավարտվել է ժառանգորդի անվան դորոնցականների միջազգային ութերորդ օլիմղիաղան՝ Ֆիզիկա, մաթեմատիկա եւ ինֆորմատիկա առարկաներից: Օլիմղիաղային մասնակցել են 18 երկրների 34 ղիմեր՝ 343 մասնակիցներով, ովքեր ներկայացրել են Ղազախստանի, Ռուսաստանի, Բելառուսի, Ուկրաինայի, Մոլղոլայի, Հայաստանի, Կրասնոյարսկի, Աղբրեջանի, Ղրղզստանի, Տաջիկստանի, Թուրքմենստանի, Ռումինիայի, Բուլղարիայի, Ինդոնեզիայի, Հնդկաստանի, Մոնղոլիայի, Աֆղանստանի եւ Լիզերիայի մասնագիտացված դորոնցները: Հայաստանի ղիմը ներկայացրել են ԵՂԳ Ա. Շահինյանի անվան Ֆիզմաթ դորոնցի սաները: Անհատական արղյունքներով Հայաստանի Հանրաղեւտության դորոնցականները նվաճել են մեկ ոսկե եւ շորս բրոնզե մեղալ: Հայաստանի դորոնցականների օլիմղիական ղիմը ղեկավարել է Ա. Շահինյանի անվան Ֆիզմաթ դորոնցի Ֆիզիկայի ուսուցիչ Ռոբերտ Գոհրանյանը, կազմում ընդգղկվել են դորոնցականներ՝ Արտյոմ Քոսյանը, Նարեկ Հովսեփյանը, Գեղամ Վարդանյանը՝ մաթեմատիկա, Արամ Մկրտչյանը, Վարդան Ավետիսյանը՝ Ֆիզիկա, Ռոբերտ Ղավթյանը, Տիգրան Մամիկոնյանը, Վահագն Գեղորղյանը՝ ինֆորմատիկա: Մաթեմատիկա առարկայից Արտյոմ Քոսյանը արժանացել է ոսկե մեղալի: Բրոնզե մեղալների եւ արժանացել Նարեկ Հովսեփյանը՝ մաթեմատիկա, Արամ Մկրտչյանը՝ Ֆիզիկա, Ռոբերտ Ղավթյանը եւ Տիգրան Մամիկոնյանը՝ ինֆորմատիկա առարկաներից: Հայաստանը ներկայացնող ղիմը խմբային առաջնությունում արժանացել է օլիմղիաղայի ղատավղրի:

ՍՊՈՐՏԻ ԳՈՐԾԸՆԿԵՐՆ Է

Արոնյանը ծնկի բերեց ադրբեջանցի Չաշիմովին

Հայաստանի լավագույն շախմատիստ Լեւոն Արոնյանը երեկ Չոլանդիայի Վելյ-ան-Ձեե քաղաքում ընթացող Tata Steel Chess գերմրցաշարի վեցերորդ տուրում սոլիտակ խաղաքարերով դարձրեց իր հաջողագույն շախմատիստը՝ Կոլար Չաշիմովին՝ վերջինիս հարկադրելով արդեն 48-րդ քայլում անճանաչուր լինելու:

Ուշ երեկոյան երեք գույզեր շարունակում էին դաշարը, դրա համար էլ դեռ հնարավոր չէր ներկայացնել մրցաշարային աղյուսակում A խմբի մասնակիցների դասավորությունը: Բայց ամենայն հավանականությամբ Արոնյանը լիցիտ է շարունակել գլխավորել այն, քանի որ նրա հիմնական մրցակից, Նույնդե 3,5 միավոր վաստակած Մագնուս Կարլսենը ոչ-ոքի էր խաղացել Աճիշ Գիրիի հետ: C խմբում հանդես եկող Էլինա Դաճիչյանը կրկին դարձրեց լիցիտ՝ այս անգամ զիջելով Գրովերին:

Մարիա Կուրսովան մրցակցությունից դուրս է

Տիգրան Պետրոսյանի անվան Շախմատիստի կենտրոնական տանը շարունակվում են շախմատի Հայաստանի տղամարդկանց 72-րդ և կանանց 67-րդ առաջնությունները: Տղամարդկանց դաշարում իններորդ տուրից հետո երկիշխանություն է հաստատվել: Մրցաշարային աղյուսակը 5,5-ական միավորով գլխավորում են գրոսմայստերներ Տիգրան Լ. Պետրոսյանը և Ռոբերտ Չոլիանցին: Գրոսմայստերների ետևում են Կուրսովան և Կարապետյանը: արաջատարների ետևում են Կուրսովան և Կարապետյանը՝ 5,0 միավորով:

Վրո վաստակած Գալինա Անդրիասյանը: Կանանց մրցաշարում մրցակցությունից դուրս է Մարիա Կուրսովան: Հայաստանի հավաքականի Շոր անդամը խաղացել է ութ տուր և բոլորում էր դաշարային մասնակցությունից: Սակայն քանի որ Նելի Աղինյանը հի-

վանդության դաշարում դուրս է եկել դաշարից, կանոնակարգի համաձայն՝ Մարիայի հաշվարկից մեկ միավոր հանվել է: Այդուհանդերձ, Կուրսովան 7,0 միավորով միանգամայն գլխավորում է մրցաշարային աղյուսակը և Հայաստանի այս տարվա չեմպիոնուհու անճանաչական կան թեկնածու է: Մրցանակային հաջողորդ երկու տեղերին հիմնականում հավակնում են նրան կես միավորով զիջող Աճնա Հայրապետյանը և երրորդ տեղում ընթացող Լիանա Աղաբեկյանը՝ 5,5 միավոր:

Պայմանավորվածություն կա, ստորագրություն՝ դեռ ոչ

Հայաստանի և Բելառուսի ֆուտբոլային ֆեդերացիաները պայմանավորվել են օգոստոսի 15-ին երեւանում ազգային հավաքականների մակարդակով ընկերական հանդիպում կազմակերպել, սակայն այդ պայմանավորվածությունը դեռևս դաշտոնական երկկողմ ստորագրություններով հաստատված չէ:

ՀՖՖ մամուլի քարտուղարությունը հայաստանյան լրատվամիջոցներին այս մասին տեղեկացնելով՝ նշել է, որ ֆեդերացիաների միջև այդ խաղի անցկացման շուրջ բանակցություններն ընթացում են դեռևս անցած տարվանից: Բելառուսական կողմը համաձայն է եղել այս տարվա փետրվարի 29-ին հանդիպել Աճալիայում, սակայն Հայաստանի ֆուտբոլի ֆեդերացիան հրաժարվել է այդ տարբերակից՝ ընդունելի համարելով ցանկացած այլ առաջարկ, բացի Թուրքիայում խաղալուց: Մեր ֆուտբոլային գերատեսչության մամուլի ծառայությունը ավելացրել է նաև, որ վերոնշյալ հանդիպման շուրջ դեռևս կողմերի՝ ստորագրություններով հաստատված դաշտոնական փաստաթուղթ չկա, թեև խաղն ամենայն հավանականությամբ կկայանա ու՝ երեւանում: Ռուսական «Պրեսբյուրո», իր հերթին վկայակոչելով Բելառուսի ֆուտբոլի ֆեդերացիայի նախագահի տեղակալ Սերգեյ Սաֆարյանին, տեղեկացնում է, որ այդ հանդիպումը կայանալու է:

Ա. ՀԱՎՈՐԱՅԱՆ

ԺԱՄԱՆՑ

«Սեքսադուլի» դատաւորը «խժուականությունն» է Այս կարծիքին է սեքսադուլիզմը

Հետամանորյա շրջանը մարդկանց մոտ արտահայտվում է դեպրեսիվ մեղմում: Մեծամասնությունը դժվար է համակերպվում այն մտքին, որ նոր տարվա համար ծախսած գումարից ոչինչ չի մնացել, թեֆերն ու ուրախությունները վերջացել են, և որ ժամանակն է հարմարվել սովորական առօրյային: Տոնական օրերն, իհարկե, լավ են, բայց դրանք մարդկանց առողջության վրա թողնում են նաև բացասական ազդեցություն: Օրերով անդադար ուտել-խմելը մեծ վնասներ է հասցնում նույնիսկ ամենաառողջ օրգանիզմին: Այս մասին վկայում են դիետոլոգներն ու այդ «ծանր» օրերից հետո խորհուրդ տալիս սնվել աղուրներով ու բանջարեղենային թեթեւ ուտեստներով:

Իսկ թե ինչ հարված է հասցնում ամանորը մարդկանց սեռական առողջությանը՝ «Առավոտը» դաշարում սեքսադուլիզմը վրեժ Շահրամանյանից:

Ամանորը, խժուականությունը և սեքսը. ահա այսօրվա դրակեց բժիշկը, որի մեկնաբանումը՝ «Նոր տարին և նրան նախորդող ու հաջորդող ժամանակակաշրջանը բոլորի համար շատ լարված են: Կյանքի սովորական ուղիքի խանգարումները և շատակերությունը խախտում են հորմոնային հավասարակշռությունը, ինչի հետևանքով էլ ամանորյա տոներից մարդկանց վարքագիծը փոխվում է. այդ ժամանակակաշրջանում մարդու վարքագիծը դաժանանալի է հորմոններով: Եւ ունենում է ոչ ուղիղնալ արարքներ: Իսկ այդ ամենի մեղավորը կորտիզոլի, սերոտոնինի և դոֆամինի խառնուրդն է»:

Ըստ Վ. Շահրամանյանի՝ տոնական մթնոլորտի հետևանքով առաջանում է ուրախության հորմոնի՝ սերոտոնինի ավելցուկ: Իսկ այդ հորմոնի կուտակումը սթրեսային վիճակ է ստեղծում, հետևաբար նաև՝ կորտիզոլի գերտեստություն: «Այդ դատաւորով էլ մարդը փորձում է բավարարություն ստանալ, ասեմք, սնունդից, ինչը դոֆամինի քանակի բարձրացման հաշվին է լինում, միայն թե դա ժամանակավոր երեւոյթ է: Ժամանակի ընթացքում ավելի ու ավելի շատ սնունդ է դաշտանում, որոնցից դոֆամինը նախկին ցերեզրությունն ունենա: Սրանք էլ դաշտան են դառնում շատակերություն, հաճախ նաև՝ «խժուականություն», ինչու-ի՞նչ ու շաքարի ցուցանիշների թռիչքաձեւ բարձրացման: Բժշկի մեկնաբանումը՝ մարդկանց մոտ առաջացած սթրեսային վիճակն էլ իր հերթին է հանգեցնում արյան ճնշման բարձ-

րացման, ինժուինտի անկման:

Մեր դիտարկմանն է՝ Նոր տարվա օրերին քանի որ մարդիկ զբաղված են լինում անդադար ուտել-խմելով, սեքսը հետին դեռ է մղվում, շատերի մոտ սեքսի հավես ու ժամանակ չի լինում, Վ. Շահրամանյանը հավելեց. «Վերոնշյալի հետևանքով զգալիորեն նվազում է սեռական ցանկության գլխավոր հորմոնի՝ տեստոստերոնի մակարդակը, իսկ տեստոստերոնը, ինչ-որտե գիտեմք, սեռական հորմոնների գլխավոր «դիրժորն» է... Հենց դրանով է բացատրվում է հետամանորյա ժամանակավոր «սեքսադուլիզմ», որի ժամանակ գերազանցության, շատակերության և գերհոգածության հետևանքով սեքսը շատերի համար ինքնուստիճյան հետին դեռ է մղվում»:

ԵՎԱ ՀԱՎՈՐԱՅԱՆ

Տարվա մարդիկ և կառույցներ

Ամփոփելով անցած տարին՝ վերջերս «Հանուն աղաքայի» քաղաքացիական նախաձեռնությունը ներկայացրել է իր տեսակետը 2011թ. ամենաազդեցիկ հայերի, տարվա ընթացքում Հայաստանի հասարակական և քաղաքական կյանքի մի շարք ոլորտներում իրենց ուրույն հետք թողած անձանց և կազմակերպությունների վերաբերյալ: Եվ այսօր՝ ըստ «Հանուն աղաքայի» ՔՆ-ի, տարվա քաղաքական գործիչ է ճանաչվել Սերժ Սարգսյանը, տարվա ընթացքում ամենաակտիվ գործունեություն ծավալած կառույցը՝ ՏՆԵՍԿԿԿԿԿ մրցակցության դաշտոնային համաձայնագրով, ամենաքննադատվող գերատեսչությունը՝ բնապահպանության նախարարությունը, տարվա ընթացքում ամենամեծ հետաքրքրություն առաջացրած հարցը՝ Ռոբերտ Քոչարյանի վերադարձը քաղաքականության, Կարեն Կարապետյանին՝ նախագահի աշխատակազմի ղեկավարի դաշտոնից հեռանալը ճանաչվել է տարվա հրաժարական: Պետրոս Դազարյանը ճանաչվել է տարվա քաղաքական մեկնաբան, տարվա ինտերնետային հեռուստաալիքը «Սիվիլնեթ» է, տարվա լավագույն հեղինակային հաղորդումը՝ Աճեյա Թովմասյանի «Հայելու առաջը», տարվա ռադիոկայանը՝ «Ազատությունը», «Առավոտն» էլ ճանաչվել է տարվա թերթ, իսկ 2011-ին Հայաստանը ներկայացնող անձը Լեւոն Արոնյանն է: Եվ էլ շատ անվանակարգեր կան:

«Առավոտի» հետ գրույցում մեր գործընկեր Աճեյա Թովմասյանը հայտնեց, թե Facebook-ից է տեղեկացել իր հաղորդաշարի առանձնացվելու մասին: «Առանձնադեպ չզարմացա, հետաքրքիր էր, որ նման ուսումնասիրություն են արել, լավ է, նշանակում է՝ ինչ-որ առումով աշխատանքը գնահատվում է: Կարծում եմ, եթե դու նշանակում ես, քո հաղորդման հետևից գալիս է հեռուստադիտողների կայուն շրջանակը: Ին «Հայելու առաջում» մարդը խոսում է իր անցած ճանապարհի մասին, ներկայացնում իր արժեհամակարգը, և դրանք դաշտակալական մարդիկ չեն... Երանք իրենց օրինակով ասում են, որ լիցիտ չէ վախճան երբեմն սխալվելուց ու հարկավոր է միշտ աղաքային ճայել և հավատալ»:

ԳՐԴԱՐ ՀԱՎՈՐԱՅԱՆ